

‘Vlageel...’ zei hij vol overtuiging.

Ikzelf dacht meer aan het geel van maïs, maar ik durfde weinig tegen zijn stelligheid in te brengen.

‘Vlageel. Mooi hoor.’ Terwijl hij dat zei leunde hij met zijn armen over elkaar tegen een laag muurtje dat het terrein van de garage scheidde van een stukje braakliggend land.

‘Ga je wel mee opvallen, met die kleur. Zie je niet veel. Citroengeel wel trouwens. Citroengeel...’

Hij keek me verwachtingsvol aan en knipoogde. Ik begreep hem niet. Hij was nog jong en had een ongelooflijk stugge bos haar met krullen die maar nauwelijks in bedwang te houden leken. Overal probeerden kleine strenges zich aan de massa te ontworstelen, waardoor het geheel een wilde indruk maakte. Zijn gebruinde kop zat onder het smeer en maakte het plaatje van de noeste garagist helemaal af.

‘CITROËN-geel... Hebbie ’m?’ Hij lachte opnieuw. ‘Dit is vlageel. Dat heb niemand.’

Ik lachte flauwtjes terug.

Ik stond hier niet voor niks. Ik stond hier met een gloednieuw rijbewijs in mijn zak. Klaar voor het tot dan toe mooiste moment in mijn leven.

Ik had mijn rijbewijs net opgehaald op het gemeentehuis van de gemeente Renkum. De rij was gelukkig kort geweest. De mevrouw achter de balie had me gefeliciteerd zonder me aan te kijken, en toen ik al snel weer buiten stond met dat felbegeerde roze papiertje had ik heel even op het punt gestaan om heel hard te gaan gillen. Maar dat deed je niet. In Oosterbeek.

Ze stond al een tijdje op de oprit van Garage Sukkel.

Ja, Garage Sukkel. Zo heette de kleine Citroën-specialist in het dorp. Daar konden ze ook niks aan doen, en er waren in de loop der jaren al zo vreselijk veel flauwe grappen en vervelende opmerkingen over die naam gemaakt, dat de familie inmiddels met de dikste huid van het dorp rondliep. Ter compensatie had de oude Sukkel zijn zoons de prachtige namen Tobias en Wijnand meegegeven, en daar haalden ze duidelijk zelfvertrouwen uit.

Beiden droegen hun voornaam trots op de borstzak van hun overall geborduurd.

Beiden hadden onhandelbaar haar, maar groot verstand van en liefde voor dat grote Franse automerk: Citroën. Voor de 2cv, ofwel 'de eend', in het bijzonder: twee paardenkrachten samengebald in een stuk blik met een onnavolgbaar ontwerp.

En zo'n exemplaar stond al wekenlang te glimmen op de oprit van de garage. Een echte 'eend' uit het jaar 1978. Als ik er langsfietsde moest ik gewoon naar haar kijken. Dan kneep ik mijns ondanks in de remmen en bekeek ik haar heimelijk vanaf de overkant van de weg. Haar nieuwe banden met veel profiel, haar bruinrubberen dak dat zachtjes bewoog door de koele voorjaarsbries. Het rode bordje TE KOOP dat achteloos achter de voorruit lag, de wafels in de voorklep, de scharnie-

rende handgrepen en de simpele maar effectieve grijze bumpers.

Naarmate ik haar vaker kwam begluren begon ik stiekem tegen haar te praten. Eerst zachtjes, later harder. Een bijna achttienjarige jongen met een hartenwens die hardop tegen een vlagele eend staat te praten... Ook dat deed je niet in Oosterbeek. Maar mij kon het op dat moment niets schelen.

Op een dag durfde ik me uit te spreken. Ik fluisterde haar mijn diepe wens toe. Mijn wens om haar te bezitten, te starten en te berijden. Om haar de mijne te maken. Ze knipoogde naar me met haar bolle, van haar ronde wangen losstaande ogen. Haar grille lachte breeduit en verraadde daarmee haar verlangen: mijn eerste te zijn; mijn eerste en enige...

Afijn, dat ging zo wekenlang door. En zo het al niet tamelijk ziekelijk was, dan werd het dat wel in de weken die volgden. De frequentie van mijn bezoekjes aan mijn liefde werd nu dagelijks. Soms zelfs tweemaal daags. In de blikken van Tobias en Wijnand school iets verontrusts. Zeker toen ik daar stond terwijl het regende als een gek en ik me afvroeg of ze mijn liefste niet even binnen konden zetten. Wijnand gebaarde iets van 'kom maar binnen hoor', maar door schaamte gedreven sprong ik op mijn fiets en trapte naar huis. Had den ze haar niet even binnen kunnen zetten... Zo zou ze gaan roesten.

Ik kreeg mijn rijlessen cadeau. En dat terwijl ik op mijn vijftiende begon met roken. Dat heeft ogenschijnlijk misschien niet veel met elkaar te maken, maar ik had met mijn ouders de afspraak dat niet roken tot mijn achttiende rijlessen op zou leveren. Ik hield dat niet vol. Eerst nog stiekem, maar al heel snel openlijk, stak ik de ene sigaret met de andere aan,

en dus was het halen van een rijbewijs niet zo vanzelfsprekend meer.

Mijn oma bemoeide zich er echter mee. Ik had haar mijn liefde voor dat ene Franse vervoermiddel uit de doeken gedaan, waarna zij alle argumenten van haar dochter van tafelderde met de woorden: 'Ach hou toch op, die jongen moet toch gewoon een leuk autootje hebben.'

Oma was niet rijk, maar door een behoorlijk weduwepensioen was ze vermogend genoeg om mij een groot gedeelte van mijn rijlessen te schenken, en daarmee gaf ze me nieuwe en goede hoop op mijn gele schoonheid.

Mijn eerste rijles voelde als het begin van een bijna heilige missie. Zo gefocust als toen ben ik volgens mij nooit meer geweest. Vanaf het moment van instappen was ik één met de lesauto.

Binnen, buiten, naast, knipperlicht aan en sturen maar... Over je schouder kijken... koppeling op laten komen, schakelen naar z'n drie... Rechts voorrang verlenen, 100 km per uur op de snelweg, soepel invoegen, hellingproef en bochtje achteruit... Alles voerde ik met dodelijke precisie uit en etste ik in mijn systeem, om maar zo snel mogelijk dat ene doel te bereiken.

Ondertussen ging ik iedere dag kijken of ze er nog stond. Maar mijn angst dat ze weg was werd met de dag groter. De angst dat er een zwarte dag zou aanbreken nog voordat ik mijn rijbewijs in ontvangst had genomen, dat er een groot gapend gat op de oprit van Garage Sukkel zou zijn, en dus ook in mijn hart. Ik sliep er soms zelfs niet van en probeerde een list te bedenken.

Moest ik haar ontvoeren? Als een liefdesdief haar bordje
TE KOOP stelen en verwisselen VOOR VERKOCHT AAN ERIC?

Moest ik toch een familielid vragen haar nu al te kopen en ergens te stallen totdat ik zover was? Alle scenario's passeerden de revue. Ik werd gek van de gedachte dat ze weg zou zijn. Dat ze uit mijn leven zou zijn verdwenen nog voor dat ze er goed en wel in was.

Na negen lessen vond mijn rijinstructeur het tijd om het examen maar eens aan te vragen. Het kon nog wel een week of vier duren, soms zes als het tegenzat. Hij vond me een voorbeeldige leerling en dacht dat ik het wel aan zou kunnen, dat examen.

Mijn hart maakte een sprongetje en alles in me zei dat het tijd was om actie te ondernemen. Het kon nu niet lang meer duren voordat aan de belangrijkste voorwaarde voor ons samenzijn voldaan was: mijn rijbewijs. Hoewel grotendeels betaald door oma, kwam ik nog zo'n 200 gulden tekort.

Tijd voor een gesprek met mijn ouders.

Tussen de bloemkool, aardappelen en mijn moeders onnavolgbare 'draadjesvlees' legde ik het hele verhaal op tafel. Hoe deze Française me aankeek en hoezeer ik haar liefhad. Hoe ze bij me paste, en ik bij haar. Hoeveel pijn het me deed als ze in de regen moest staan en hoe zacht en sensueel ze straalde in de vroege ochtendzon.

'Wat kost dat dan?' vroeg mijn vader terwijl hij voor ronde twee van het draadjesvlees ging.

'Hoe bedoel je?' vroeg ik.

'Nou gewoon... wat moet dat ding kosten?' vroeg hij nogmaals.

In al die weken van langsfietsen, staren, fluisteren, knipogen en verliefd zijn had ik daar nog geen moment over nagedacht. Wat zou ze moeten kosten? Wat is zo'n auto eigen-

lijk waard? Kún je over zo'n diepe liefde überhaupt onderhandelen? En wat als ik haar niet kon betalen?

'Geen idee...' antwoordde ik stilletjes en mijn vader lachte.

'Heb je dat dan niet gevraagd?' Ik schudde mijn hoofd en voelde me stom.

'Dan weet je ook niet of het wel kan... toch? Je moet nog 200 gulden voor je rijlessen bijleggen. Hoeveel heb je dan nog over?' Hij keek me onderzoekend aan.

'Niet veel...' zei ik en ik voelde een diepe onrust.

'Ga eerst maar eens vragen wat dat ding kost. Dan kijken we wel verder, oké?' zei mijn vader terwijl hij een mond vol draadjesvlees probeerde weg te werken. Het deed me pijn dat hij sprak over 'dat ding' maar hij had wel gelijk.

Al voelde het vreemd.

Het was of ik naar mijn aanstaande schoonfamilie moest om om een bruidsschat te gaan vragen. Zoiets. Maar toch moest ik het doen.

Die nacht sliep ik slecht.

Tobias stond met een gelige lap in zijn hand voor de grote garagedeur toen ik aan kwam fietsen. Mijn ogen schoten meteen naar de plek aan de linkerkant van de oprit. Mijn fiets en mijn hart doken vol in de remmen. Ze was weg! Alleen een klein plasje prachtig bruine, zijdezachte olie verreesde dat ze er ooit had gestaan, maar nu was de plek leeg, wat voelde als een ijskoud zwart gat. Tobias keek zwijgend naar de grond. Mijn hoofd duizelde en tolde. Ik sprong van mijn fiets en liet hem hard op de grond vallen. Tobias keek op en kneep zijn ogen samen.

'Wat is er?' vroeg hij.

'Waar- hoe- wie heeft-' stamelde ik met tranen in mijn ogen.

Tobias keek naar de garage en riep: 'Wijnand! Kom eens naar buiten!'

'Ach, daar zal je 'm hebben,' zei Wijnand zonder te lachen.

Tobias grinnikte. 'Denk niet dat hij blij is, Wijnand,' zei hij zonder naar zijn broer te kijken.

'Nee, dat denk ik ook niet, Tobias,' zei Wijnand.

Ik raapte al mijn moed bij elkaar. 'Is ze verkocht?' vroeg ik met een snik in mijn stem.

'Ze? Ze?' De broers keken elkaar nu lachend aan. 'Of ze verkocht is?'

'Ja, aan een hele dikke Duitser,' zei Tobias lachend.

Ik pakte mijn fiets van het asfalt en wilde niets liever dan heel hard wegfietsen. Zo ver dat ik ijsschotsen zou zien komen, of apen, of gewoon van het einde van de wereld zou vallen en zou verdwijnen in het grote niets.

'Wacht effe,' riep Wijnand die zag dat ik op het punt stond om weg te gaan, en hij ging de garage binnen.

Ik wachtte, en na een paar seconden klonk de droge tik van een startmotor gevolgd door drie korte hoestjes en het prachtige geluid van een draaiend motortje. Daar rolde ze naar buiten. Glimmender dan ooit keek ze me met een volle blos op de wangen en kraakheldere ogen aan terwijl van achter haar grille een soepel lopend binnenwerk te horen was.

'Sorry, dat was flauw. We hebben haar even goed opgepoetst man. Er kwam me een vuil vanaf,' zei Tobias en hij nodigde me uit om vooral te blijven en haar even van dichtbij te bekijken.

Dat liet ik me geen twee keer zeggen en voor het eerst stond ik op aanraakafstand van mijn toekomstige eerste au-

to. Tenminste, als we het eens zouden worden over de prijs.

‘Wil je een stukkie rijden?’ vroeg Wijnand en hij opende haar deur aan de bestuurderskant.

‘Ik heb nog geen rijbewijs, maar dat ga ik met de hulp van mijn oma wel halen en dan wil ik haar heel graag kopen, maar... wat moet ze eigenlijk kosten?’ zei ik, al struikelend over mijn woorden.

‘Duizend,’ zei Tobias.

‘Twaalfvijftig,’ zei Wijnand, zijn broer corrigerend.

Twaalfhonderdvijftig gulden. Dat was voor mijn budget vooralsnog een veel te hoge berg en de paniek sloeg toe.

‘Maar Tobias zei net duizend,’ zei ik stoer.

‘Tobias lult maar wat,’ zei Wijnand. ‘Twaalfvijftig... dat is hij- eh sorry: zij zeker waard,’ glimlachte hij erachteraan.

‘Dat heb ik niet,’ zei ik.

De twee mannen keken me meewarig aan.

‘Je vader heeft toch die kapperszaak verderop?’ zei Tobias.

Ik knikte.

‘Die loopt prima toch? Dan lijkt het me niet zo’n probleem,’ vervolgde hij.

De zaak van mijn ouders liep inderdaad best prima, maar nou ook weer niet zo goed dat ze eventjes twaalfhonderdvijftig gulden uit konden spugen op een doordeweekse dinsdag.

En daarbij, dit wilde ik zelf doen. Mijn liefde, mijn geld. Het maakte me niet uit hoe ik eraan ging komen. Dat zou wel lukken.

‘Voor duizend gulden is ze verkocht... als ik m’n rijbewijs heb over een paar weken. Maar voor duizend ben je haar kwijt,’ blufte ik erop los.

‘Oké, jammer dan. Aan reserveren doen we niet,’ zei Wij-

nand, en hij draaide zich om en maakte aanstalten om weer de garage in te lopen.

‘Duizend... en ik betaal volgende week maandag,’ flapte ik er opeens uit.

Wijnand bleef stilstaan en Tobias keek naar hem. Toen hij zich omdraaide zag ik de lach op zijn gezicht.

‘Elfhonderd. Mag je dinsdag betalen.’

‘Duizend en ik betaal maandag,’ zei ik gedecideerd.

‘Oké gozer, bij dezen is ze verkocht. Gefeliciteerd.’ Hij schudde mijn hand en liet een zwarte afdruk achter.

‘Ga er dan nu ook maar even in zitten,’ zei Tobias, en hij nam me mee naar de plek waarnaar ik zo vreselijk verlangd had.

Ik stapte in en voelde het zachte rubber van haar voorbank met liefdevol gekraak zachtjes inzakken onder mijn gewicht. Haar zwarte stuurwiel glom in de zon en de teller gaf met parmantige cijfertjes aan dat ze nog best wel wat pit in zich had.

Alles aan haar rook zoals ik me had voorgesteld: een licht zoetige geur van rubber dat zich in de zon verwarmde, vermengd met haar parfum van olie dat zich van onder de kap door de hele auto verspreidde. Na een halfuur van dit genot drong het moment zich langzaam maar zeker keihard aan me op: ik moest naar huis, naar mijn vader. Vertellen ‘wat dat ding kostte’.

Hij stond in de keuken en smeerde een boterham. Klein beetje boter en veel jonge kaas. Ik besloot het moment nog even uit te stellen, liep door de keuken naar de gang en zette een stap op de trap naar boven.

‘En?’ vroeg hij met zijn hoofd om de deurpost. ‘Wat kost dat ding nou?’

‘O, niet zoveel,’ zei ik en ik liep verder de trap op.

‘Hé, wacht nou even... hoeveel dan?’

‘Duizend gulden,’ zei ik net hoorbaar.

‘Duizend gulden?’ Hij leek onaangenaam verrast.

‘Ja... En ik heb haar gekocht, pap... Volgende week maandag moet ik betalen,’ gooide ik er plotseling uit.

Om zijn woede te ontlopen ging ik nu sneller de trap op. Ik hoorde het geluid van zijn zware schoenen achter me en wist dat hij naar boven kwam. Ik ging mijn kamer in en sloot snel de deur.

Niet veel later vloog die met grote kracht open en stond mijn vader daar met zijn boterham in zijn hand en een boze blik.

‘Wát heb je gedaan?’ zei hij terwijl er een stukje kaas van zijn boterham viel.

‘Ik heb haar gekocht. Sorry, ik kon het niet laten. Ik was bang dat ze haar aan iemand anders gingen verkopen en ik wil haar zo graag. Ik haal dat geld wel ergens vandaan... Ik ga volgende week sowieso beginnen met mijn vakantiewerk, weet je nog?’ ratelde ik.

‘Je hebt GODVERDOMME nog niet eens je rijbewijs man! Wat is dit voor achterlijk gedrag. Je gaat maar terug en zegt het af. NÚ!’ en hij draaide zich om.

De koop afzeggen was echt onmogelijk. Dat ging absoluut niet. Dan was ik haar definitief kwijt en was alles voor niets geweest.

‘Nee, ik zeg het niet af. Ik ga dat geld wel verdienen, maar ik zeg het niet af!’ riep ik terug.

‘NÚ!’ bulderde hij zonder om te kijken, en hij liep naar beneden.

‘Nééééé! Ik doe het niet!’ krijste ik terug.

‘Dan doe ik het. Lammlul!’ waren zijn laatste woorden voor-

dat hij de deur naar de keuken met een klap dichtgooide.

De rest van de middag bracht ik op mijn kamer door met Joy Division en Bukowski. Wachtend op het moment dat mijn vader binnen zou komen en me zou vertellen dat de familie Sukkel blij was dat iemand in het dorp die achternaam nu meer verdiende dan zij, en dat mijn vlageliefde gekocht was door een stontverwende Oosterbeekse tandartszoon die haar ging ombouwen tot beachmobiel voor zijn drie surfplanken, om haar vervolgens na één surfseizoen afgeragd in de uiterwaarden in de fik te steken.

's Avonds bij het eten werd er niet veel gezegd. Althans niet door mij. Mijn zus en mijn moeder praatten over van alles en nog wat, maar mijn vader en ik zwegen.

Bij de afwas zei mijn moeder tegen me dat mijn vader nog niet de tijd had gehad om naar de garage te gaan en dat ook zij het behoorlijk onhandig van me vond. Ze leek niet boos maar schudde wel steeds haar hoofd. Wat geen goed teken was.

In bed werd mijn verdriet niet draaglijker, en het duurde dan ook een eeuwigheid voordat de slaap mijn gedachten inhaalde. Ik droomde van... niets.

We verlieten de volgende dag tegelijkertijd het huis, mijn vader en ik. Hij om de aankoop van mijn leven ongedaan te maken en ik om het contract voor mijn shitty vakantiebaan bij de Albert Heijn te ondertekenen. Een wredere samenloop van omstandigheden kon ik me op dat moment niet voorstellen.

De bedrijfsleider van de Albert Heijn was een keurige man met een eng klein snorretje die alle regels en zelfverzonnen wetjes binnen het filiaal uitgebreid uit de doeken deed, maar het ging allemaal langs me heen. De rondleiding langs de

schappen en koelvriescombinaties kon me ook maar matig boeien. Uiteindelijk kwam het contract op tafel en zette ik mijn handtekening onder een dikke drie maanden vakkenvullen. Ik zou beginnen op de afdeling houdbaar.

De tien minuten die ik moest lopen van de Albert Heijn naar huis waren loodzwaar, en toen ik de tuin in liep zag ik door het raam dat mijn vader tegen mijn moeder stond te praten. Zij zag me als eerste en waarschuwde mijn vader dat ik eraan kwam. Hij hield meteen op met praten en pakte zijn pijp van tafel. Ik ging naar binnen.

‘En, hoe was het gesprek met de filiaalchef?’ vroeg mijn moeder net iets te vrolijk.

‘Goed hoor. Ik ben nu officieel vakkenvuller,’ antwoordde ik somber. Ik richtte me tot mijn vader, die met grote rookwolken zijn pijp aanstak. ‘En, moesten ze lachen?’

‘Nee... ze moesten niet lachen,’ zei hij zonder me aan te kijken. ‘Aardige gasten trouwens.’

‘Je weet dat ik me nu echt niet meer in die buurt kan vertonen, hè. Dat snap je toch hopelijk wel? Ik heb daar weken voor de deur gestaan. Ik ben helemaal gek van dat ding... Ik kan me daar echt niet meer vertonen. Gekke Henkie ben ik.’ Mijn verdriet sloeg om in een soort boosheid.

‘Nou, dat zal wel meevallen hoor.’ Mijn vader zat inmiddels op de bank en had de krant gepakt. ‘Ik heb een tijdje met ze staan praten en ze vertelden me dat je daar inderdaad vaak voor de deur hebt gestaan. Dat die auto iets magisch voor je lijkt te hebben. Dat zeiden ze. Het is ook wel een mooi ding trouwens.’

‘Maar dat heb ik je toch al uitgelegd. Ze is gewoon-’

‘Laat me nou even uitpraten,’ vervolgde mijn vader. ‘Ik heb het volgende met je moeder afgesproken. Ik betaal ze

dinsdag die duizend gulden. En jij gaat je reet eraf werken bij die Albert Heijn. En als het nodig is neem je er nog maar een baantje bij. Na de vakantie is dat ding terugbetaald. De enige ontbindende voorwaarde is het níét halen van je rijbewijs,' en hij hield trots een envelop in de lucht. 'Je moet volgende week donderdag afrijden. Als dat niet lukt, gaat het feest niet door. Oké?'

Ik pakte de envelop. Mijn moeder lachte.

Die donderdag reed ik af. Binnen, buiten, naast, knipperlicht aan en sturen maar... Over je schouder kijken... koppeling op laten komen, schakelen naar z'n drie... Rechts voorrang verlenen, 100 km per uur op de snelweg, soepel invoegen, hellingproef en bochtje achteruit. Alles ging als een speer, en toen de examinerator het woord 'geslaagd' zei viel alles op zijn plaats.

Vlageel was ze dus. Hoewel ik het meer maïsgeel vond. En nu was ze van mij. Voor duizend gulden, die ik in één vakantie bij elkaar had verdiend met vakkenvullen. Met heel veel uurtjes vakkenvullen... Maar wel met een grote glimlach.